

områder, i hvilket omfang og på hvilken måde, man kan anvende digital kommunikation med digital signatur, hvor der findes formkrav om skriftlighed eller underskrift. Det bør med andre ord fremgå klart, hvor man kan og hvor man ikke kan kommunikere digitalt.

På områder, hvor formkrav umiddelbart skaber usikkerhed med hensyn til mulighederne for at anvende digital kommunikation, bør det via en totalgennemgang af al lovgivning og bekendtgørelsesregulering afklares, hvorvidt man bør give mulighed herfor.

Ligestillingen kan som tidligere nævnt ikke gennemføres på alle områder. Der kan være områder, der endnu ikke egner sig til digital kommunikation, fordi den digitale verden ikke frembyder samme funktionalitet, som man i dag har ved papirbaseret kommunikation. Ovenfor er nævnt det eksempel, at man ikke uden videre vil kunne lave digitale kørekort, fordi man ikke uden særlige foranstaltninger kan opnå originalitetsvirkning. Man kan jo kopiere digitale datafiler uden at man kan se, hvilken én, der er den originale. På samme måde vil der kunne være andre forhold, der kan bevirke, at man ikke på kort sigt vil kunne anvende digital kommunikation. Eksempelvis vil en række formkrav udspringe af EU-regulering eller af internationale overenskomster, hvor Danmark ikke ensidigt kan ændre de enkelte bestemmelser eller fortolke dem anderledes end man gør i de øvrige lande.

Forudsætningen for, at der kan gennemføres en nærmere regulering af, på hvilke områder der fortsat bør stilles krav om anvendelse af egentlige papirdokumenter, henholdsvis hvilke lovkrav om skriftlighed og underskrift, der bør kunne opfyldes af digital kommunikation, er som ovenfor nævnt en sortering af alle gældende formkrav. I forbindelse hermed bør der fastsættes klare tidsfæstede rammer for, hvornår en sådan generel gennemgang skal være gennemført.

Principielt kan den ovenfor nævnte regulering ske på to måder – enten i form af en »frameldingsmodel« eller i form af en »tilmeldingsmodel«.

– I frameldingsmodellen er udgangspunktet, at der i den kommende digital signatur lovgivning indgår en bestemmelse om, at lovkrav om skriftlighed og underskrift ikke er til hinder for, at der anvendes digitale meddelelser med digital signatur. Dette bør kombineres med en hjemmel til ved bekendtgørelse at

undtage konkrete love eller lovbestemmelser fra denne hovedregel

- midlertidigt m.h.p. justering af den pågældende lovgivning, sådan at anvendelse af digital kommunikation bliver mulig, eller permanent, fordi man ønsker at fastholde et krav om papirdokumenter.
- Ved tilmeldingsmodellen er udgangspunkt omvendt, dvs. at der ikke i den generelle lovgivning foretages nogen generel regulering af mulighederne for at anvende digital signatur på områder hvor der er formkrav. Der vil således være tale om en lovhjemmel til efterfølgende via bekendtgørelse at fastslå, at digital signatur på konkrete områder eller inden for konkrete love kan anvendes, uanset formkrav om skriftlighed eller underskrift.

Senest i forbindelse med høringen over det kommende lovforslag om digital signatur må der ske en afklaring af, hvilken af de to ovenfor nævnte modeller, der bør danne grundlag for det lovforslag, der i sidste ende fremsættes. Fordele og ulemper ved de to modeller er beskrevet nærmere i bilag 1, som også indeholder en beskrivelse af de særlige problemstillinger om digitale signaturers holdbarhed, behovet for tidsstempeling m.v.

- Regeringen vil – uanset valg af reguleringsmodel – tage initiativ til, at der igangsættes en gennemgang af al lovgivning med henblik på at afklare hvilke lovkrav om skriftlighed og underskrift, der eksisterer i dag. For de lovkrav, der ikke i dag kan opfyldes med digital kommunikation men hvor lovkravet bør kunne opfyldes, vil regeringen fastsætte tidsfæstede rammer for, hvornår digital kommunikation skal kunne anvendes.

Omfanget af den nævnte kortlægningsopgave er vanskelig at overskue. En simpel søgning i retsinformation angiver, at der er omkring 4000 lovkrav om skriftlighed og yderligere 1400 om underskrift. Medtages underliggende bestemmelser i bekendtgørelser kan tallet komme i nærheden af 10.000 lovregler. Samtlige regler skal gennemgås, og det skal for hver enkelt bestemmelse vurderes, hvorvidt digital kommunikation kan anvendes, samt hvilke eventuelle ændringer i lovbestemmelsen eller bekendtgørelsen, der er behov for.

I denne forbindelse er der en lang række praktiske spørgsmål, som den enkelte myndighed må afklare. Myndigheden vil formentlig skulle fastsætte standarder og dokumentformater, som myndigheden kan modtage. Eksempel-